

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼đ¼
UçuŖ Operasyon Daire BaŖkanlıđı

Sayı : 51859319-010.06.02-E.7638
Konu : Yolcu uaeklarının yolcu kabininde
kargo taŖınması hk.

29.04.2020

GENELGE
UOD-2020/2G (Rev.02)

MADDE 1 – Konu ve gereke

D¼nyada yaŖanmakta olan COVID-19 salgının y¼nelik olarak ulusal ve uluslararası d¼zeyde alınan tedbirler neticesinde, hava taŖıma iŖletmeleri tarafından icra edilmekte olan yolcu taŖıma operasyonları ciddi ¼l¼de olumsuz y¼nde etkilenmektedir.

Yolcu taŖıma operasyonlarının aksine, bu dönemde d¼nya kargo taŖıma trafiğinde ciddi bir talep ortaya ıkmiŖ olup, h¼lihazırda birok Avrupa, Amerika ve Uzakdođu coğrafyasında faaliyet g¼steren hava taŖıma iŖletmelerinin filolarında bulunan yolcu uaeklarının kabin b¼l¼m¼nde “kargo” taŖınması yapmaya baŖlamıŖ oldukları bilinmektedir.

Bu sebeple, gerek bahse konu salgının giderilmesine y¼nelik olarak ¼lkeler arasında tıbbi malzemelerin taŖınmasına olanak verilmesi gerekse de uluslararası kargo pazar payımızın korunması ve geliŖtirilmesi suretiyle ¼lkemiz menfaatlerinin g¼zetilmesi aısından, hava taŖıma iŖletmelerinin filolarında bulunan yolcu uaekları ile yolcu kabininde kargo taŖınmasına y¼nelik gerekliliklerin belirlenmesi adına iŖbu Genelge'nin hazırlanmasına ihtiya h¼sil olmuŖtur.

Söz konusu operasyonlar, bu Genelgede belirtilen gerekliliklerin karŖılanması kaydıyla, Genel M¼d¼rl¼kten onay alınmaksızın, hava taŖıma iŖletmeleri tarafından gerekleŖtirilecektir.

MADDE 2 – Kapsam

Ticari Hava TaŖıma İŖletmeleri Y¼netmeliđi (SHY-6A)'nin 15 inci, 16 ncı ve 17 nci maddeleri kapsamında havayolu ile ticari faaliyette bulunmak ¼zere ruhsatlandırılmıŖ hava taŖıma iŖletmelerini kapsar.

MADDE 3 – Dayanak

Bu Genelge; 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resm¼ Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İliŖkili Kurum ve KuruluŖlar ile Diğer Kurum ve KuruluŖların TeŖkilatı Hakkında CumhurbaşbaŖkanlıđı Kararnamesinin 437 nci ve 441 inci maddeleri ile

15/09/2017 tarihinde yayımlanan Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatına dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 – Risk analizi

Söz konusu operasyonlara yönelik olarak işletme tarafından asgari olarak aşağıdaki konuları içeren yer ve uçuş operasyonları için risk analizleri yapılır ve işletmenin yönetim sistemi kapsamında takip edilir:

- a. İşletmenin kargo taşımacılığı hakkındaki bilgi ve tecrübesi,
- b. Yanlış beyan edilmiş veya beyan edilmemiş veya gizli tehlikeli maddeler,
- c. Kargo sızıntısı/dökülmesi,
- d. Sabitlenmemiş/yanlış yüklenmiş kargo,
- e. Yanlış yükleme ve boşaltma sırası,
- f. Operasyonel ağırlık ve denge limiti aşımı,
- g. Yer personelinin kargo hazırlama ve yükleme yeterliliği,
- h. Uygun olmayan paketleme,
- i. Kullanılıyor ise, Kargo Koltuk Çantası (CSB) kullanımı hataları.

MADDE 5- Kargonun taşınması

- a. Kargoların yükleme ve boşaltma işlemleri, işletmenin yetkili personeli gözetiminde yapılmalıdır.
- b. Yükleme Talimatı Raporu'nda (LIR) bildirildiği gibi yükleme sırasına uyulmalıdır.
- c. Yükleme ve sabitleme tamamlandıktan sonra, kapı kapatılmadan önce, tüm yükleme ve sabitleme işlemi yetkili personel tarafından kontrol edilmelidir.
- d. Yolcu kabininde sadece genel kargo, akma ve koku yayma riski olmayan kargo ve medikal kargo sınıfında yer alan yükler taşınır.
- e. Li-Ion bataryalı cihazlar (bilgisayarlar, tabletler, cep telefonları vb.) ve tehlikeli maddeler taşınmaz. Bu maddelerin yanlışlıkla yolcu kabinine yüklenmesini önlemek için işletme tarafından gerekli tedbirler alınmalıdır.
- f. Kargolar; yolcu koltukları üzerine, koltuk altı zemine ve baş üstü dolaplarına maksimum yük taşıma kapasitelerini aşmayacak şekilde yüklenmelidir.
 1. Kargo ağırlığı, zeminin veya koltukların yapısal yükleme sınırları olan; koltuk üzeri kargo için koltuk başına 22,5 kg (50 lbs), aynı sıradaki 3'lü koltuk üzerine tek paket kargo yüklemesi yapılması durumunda 3'lü koltuk için 50 kg (110 lbs), koltuk altı zemin için koltuk başına 9 kg (20 lbs)'ı aşamaz. Koltuk altı zeminde kargo taşınabilmesi için kargonun hareket etmesini engelleyici şekilde koltuk altının tasarlanmış ve kargo koltuğun altına tamamen yerleştirilmiş olmalı, yükü sabitlemek için kullanılan malzemeler, yükün uçuş sırasında görsel incelenmesini engellememelidir.
 2. Kabin içerisinde kapalı yükleme alanlarına yerleştirilen kargolar, mandallı kapıların güvenli bir şekilde kapatılmasını önleyecek boyutta olmamalıdır.
 3. Yüklenen kargo nedeniyle basınç azaltma delikleri (depressurization vents) kapanmamalıdır.

- g. EASA onaylı özel koşullara sahip olması şartıyla, yolcu koltuklarında “Kargo Koltuk Çantası” (Cargo Seat Bag-CSB) taşınabilir. Bu durumda, CSB üreticisi tarafından sağlanan kurulum talimatları izlenmelidir.
- h. Tuvaletlere, mutfaklara (galley), koridorlara, acil çıkış bölgelerine, kargoların ileriye, yana veya yukarıya doğru hareketini kısıtlamayan veya maksimum yük taşıma kapasitesini belirten bir plakarta sahip olmayan bölümlere yükleme yapılamaz.
- i. Yolcu kabinine şekilsel olarak uygun olmayan kargolar yüklenmemeli, keskin kenarları var ise de keskinlikten arındırılmalıdır.
- j. Kargo yerleşimi, acil durum teçhizatlarına erişimi engellemeyecek şekilde yapılmalıdır.
- k. Koltuklara yüklenen kargolar uygun şekilde sabitlenmelidir. Bu amaçla kullanılacak emniyete alma araçları; mevcut koltuğa, koltuk ana yapısına veya yapısal yük taşıma sınırlamalarına uygun olarak doğrudan kabin zemin koltuk raylarına takılmalı ve özellikle kargoların yukarı, ileri ve yana hareket etmelerini kısıtlamalıdır. Yükleme esnasında ağ kullanılarak sabitleme işlemi yapılabilir. Bu ağlar, (E)TSO onaylı olmalı ve bağlantı araçları dahil her türlü yük sınırlamalarına uyulmalıdır. Acil inişte, uçuş esnasında veya yerde, kargonun ağırlığı nedeniyle bu ağlarda oluşabilecek herhangi bir deformasyon, kabindeki diğer nesnelere temas için değerlendirilmeli ve acil tahliye yollarını veya acil durum ekipmanlarına erişimi engellemediği kanıtlanmalıdır.
- l. Her koltuğa yapılacak yükleme ve sabitleme işlemi sonunda, yüklenen kargoların yüksekliklerinin, koltuk sırt yüksekliğini aşmaması ve ikaz ışıklarının görünmesini engellememesi sağlanmalıdır.
- m. Kabin ekibinin uçuşun her safhasında kabinin her yerine erişimi sağlanmalıdır.
- n. Sorumlu kaptan pilot, tüm kargo içeriği hakkında, kargo manifestosu veya “Kaptan Bilgilendirme Formu (NOTOC)” veya ilgili diğer belgeler kullanılarak bilgilendirilmelidir.
- o. Uçuş öncesi, uçuş sırası ve iniş öncesi işletme prosedürlerini içeren bir kontrol formu oluşturulmalıdır. Yetkili personel ve kabin ekibi üyeleri tarafından doldurularak sorumlu kaptan pilot ile paylaşılmalı ve kayıt altına alınmalıdır. Bahse konu kontrol formunda yer alan prosedürlerin, Bu Genelgenin 13 üncü maddesi kapsamında Genel Müdürlüğümüze gönderilecek uyumluluk raporundaki uçuş öncesi, uçuş sırası ve iniş öncesi işletme prosedürlerini içerdiğinden emin olunmalıdır.

MADDE 6 – Ağırlık ve denge hesaplamaları

Ağırlık ve denge hesaplamalarında, koltuk, koltuk altı zemin ve baş üstü dolaplarına yüklenen kargoların ağırlıkları ile yolcu varsa İşletme El Kitabında belirtilen yolcu ağırlıkları kullanılır. Bu operasyon için ağırlık ve denge formu tasarlanmalıdır. Koltuk sırasına göre tasarım yapılamazsa, her bir yolcu kabin bölümüne yüklenen toplam kargo ağırlığının karşılığı olan eşdeğer yolcu sayısı dikkate alınarak ağırlık ve denge formu hazırlanabilir. Bu durumda, eşdeğer yolcu sayı hesaplamasında, standart yolcu ağırlığı 77 kg (170 lbs) baz alınır.

Ayrıca; LIR, her kabin bölümünde bulunan yük miktarını ve yükleme/boşaltma işlemlerini içeren tüm bilgileri “özel talimatlar” kutusunda detaylı biçimde içermelidir.

MADDE 7 – SHT-FTL Gereklilikleri

Uçuşlarda görev yapacak uçuş ve kabin ekibi üyeleri, SHT-FTL Talimatı gereklilikleri kapsamında görevlendirilmelidir.

MADDE 8 – Ekip oluşumu

İşletme El Kitabı Bölüm A Altbölüm 4 veya Altbölüm 7 kapsamında belirlenen asgari uçuş ekibine ilave olarak, ilgili uçak tipine ilişkin kabin konfigürasyonu ve kabin ekibi normal/acil durum oturma yerlerine göre zemin seviyesindeki karşılıklı her bir çıkış çiftinden 1 (bir) kabin ekibi sorumlu olacak sayıda asgari kabin ekibi görevlendirilmelidir.

MADDE 9 – Operasyonel prosedürler

- a. Yer ve kargo personeline, uçuş ve kabin ekiplerine, bu operasyona özgü kuralları ve acil durumda yapılacakları (özellikle yangınla mücadele) belirten dokümanlar ve kontrol listeleri işletme tarafından hazırlanmalı ve ilgili el kitaplarında geçici revizyon olarak tanımlanmak suretiyle el kitabı sistemine girişi yapılmalıdır. Söz konusu dokümanlar veya kontrol listeleri; her bir uçuş öncesinde, uçuş sırasında ve inişten önce, kargonun uygun şekilde yerleştirilmesine, yüklenmesine ve sabitlenmesine ilişkin ayrıntıları içermelidir.
- b. Kabin ekibinin kabin içi kontrol sıklığı ve yangınla mücadele prosedürü bu operasyon tipine ve 8 inci madde gereği belirlenen kabin ekibi sayısına göre özel oluşturulmalıdır.
- c. Bu operasyon kapsamında, kabin ekiplerinin kapı açma/kapama, tahliye, pilot inkapasite, steril kokpit vb. usulleri yeniden belirlenmesi gereklidir.

MADDE 10 – Teçhizat

- a. İşletmenin uçak tipine ilişkin bakım el kitabı gerekliliklerine göre tüm duman ve yangın detektörlerinin faal olması gereklidir.
- b. Eğlence sistemleri, koltuk güç sistemleri, kullanılmayan mutfak sistemleri ve diğer ısı üreten sistemler devre dışı bırakılmalı ve teknik kayıt defterine uygun girişler yapılmalıdır. Asgari olarak; uçuş öncesi, kargo taşınması yapılacak olan kabin bölgesinde yer alan koltukların ve varsa uçak içi eğlendirici sistemin (IFE) sigortaları “OFF” konuma alınmalıdır.
- c. Kargonun taşındığı kabin alanlarındaki ilave oksijen sistemleri, herhangi bir açıklık bırakmadan PSU kanallarından çıkarılmalı veya devre dışı bırakılmalıdır.
- d. Kargonun taşındığı kabin alanlarındaki taşınabilir (portatif) oksijen tüpleri ve PBE’ler kaldırılmalıdır.
- e. Hava aracındaki kişiler için gerekli olmayan, ELT’ler de dahil olmak üzere, lityum bataryalar içeren taşınabilir cihazlar, kargonun taşındığı kabin alanlarından çıkarılmalıdır.
- f. Havalandırma ve basınçlandırma sistemleri, kabin içinde taşınan yükün niteliği, kabin ekibinin sayısı ve dağılımı ve bu sistemlerin işlevselliğini gerektiren acil durum prosedürleri dikkate alınarak ayarlanmalıdır.

- g. Yangın ile mücadele kapsamında, kabin ve kokpit dinlenme alanları ile kokpit hariç olmak üzere, kabin yükleme planına ve kabin ekibinin oturma pozisyonuna göre taşınabilir yangın söndürücü sayısı ve yerleri net olarak belirlenmelidir.
- h. Her bir kabin ekibi üyesi için taşınabilir oksijen teçhizatı sağlanmalıdır. Bu teçhizat, kabin ekipleri tarafından uçuş esnasında gerçekleştirilen kontrol esnasında taşınmalıdır.
- i. Uygun koruyucu giysiler (örneğin, yangın eldivenleri, vb.), ekip üyesi istasyonlarının bitişiğine depolanmalıdır.
- j. Yolcu konfigürasyonunda kullanılan standart emniyet ve acil durum ekipmanları uçakta bulundurulmalıdır. İlave acil durum ekipmanı ihtiyacı, taşınacak kargo (örneğin; tahmini yangın sınıfı), mevcut ekipman ve operasyon tipi dikkate alınarak değerlendirilmeli ve yerleri belirlenmiş olmalıdır.

MADDE 11 –Yolcu taşınması

- a. SHY-6A Yönetmeliği'nin 17nci maddesi kapsamında sadece yük taşımacılığı yapmak üzere ruhsatlandırılmış hava yolu işletmelerinin filosunda bulunan uçaklarda, yolcu koltuğunun bulunması durumunda, bu işletmeler tarafından icra edilecek uçuşlarda, sadece Devlet görevlileri ve Devlet görevi kapsamındaki kişiler ile ilgili Bakanlık veya Kamu kurumlarından seyahatine izin verilmiş olanlar, uçuş öncesinde, uçuş esnasında ve Ülkeye dönüşlerinde Sağlık Bakanlığı tarafından öngörülen sağlık tedbirlerinin uygulanması kaydıyla uçurulabilir. Bu durumda, bahsi geçen kişilere, uçuşta görevli pilotlar tarafından, kullanılması muhtemel emniyet ve acil durum teçhizatlarının ve acil durum çıkışlarının kullanımını gösteren bir emniyet bilgilendirmesi yapılmalıdır.
- b. SHY-6A Yönetmeliği'nin 15inci ve 16ncı maddeleri kapsamında yolcu ve yük taşımacılığı yapmak üzere ruhsatlandırılmış hava yolu işletmelerinin filosunda bulunan yolcu uçaklarının yolcu kabininde kargo taşınan uçuşlarda yolcu taşınması durumunda, yolcu taşınmasına yönelik yayımlanmış ilgili mevzuat hükümleri de geçerlidir.

MADDE 12 – Ekip üyesi görev ve sorumlulukları

- a. Gerçekleştirilecek uçuş veya uçuş serilerinden önce, sorumlu kaptan pilot tarafından uçuşta görevli ekip üyelerine, gayri faal ekipman ve normal olmayan durumlarda da dahil olmak üzere uçuş için gerekli ilave bilgiler ile operasyon tipine yönelik uçuş öncesi briefing verilmelidir.
- b. Uçuş ekibi üyeleri, kabinde bir duman veya yangın durumunda, kokpite duman girme olasılığını azaltmak için Hızlı Referans El Kitabı (QRH)'nda bulunan ilgili prosedürlerine aşına olmalıdır.
- c. Kabin ekibinin görev ve sorumlulukları açıkça belirlenmelidir.
- d. Bu Genelge'nin 5 inci maddesinin (c) bendi kapsamında kapı kapatıldıktan sonra, iniş öncesinde ve sorumlu kaptan pilot tarafından talep edildiği her an olmak şartıyla, kargonun uygun sabitlenmiş olduğundan emin olmak için kabin ekibi tarafından azami 30 dakikalık aralıklarla gerekli kontroller yapılmalıdır.
- e. Kabin ekiplerine, kargonun emniyetli bir şekilde bağlandığına ilişkin yöntemler ve araçlar hakkında bilgilendirme yapılmalıdır.

MADDE 13 – Raporlama

Bu Genelge kapsamında yapılan operasyonlara ilişkin durum raporları aylık olarak ve Genelge kapsamındaki gerekliliğin sağlandığına ilişkin uyumluluk raporu, uodops@shgm.gov.tr e-posta adresine gönderilecektir.

MADDE 14 – Geçerlilik

Bu Genelge, 31.08.2020 tarihine kadar geçerlidir.

MADDE 15 – Yürürlük

Bu Genelge, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 16 – Yürütme

Bu Genelge hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Bahri KESİCİ
Genel Müdür

Ek:

1. Koltuklar üzerine yüklenen kargo örnekleri (1 sayfa)
2. Kargo yükleme ve boşaltma için öneriler prosedürler (1 sayfa)

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA
Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00. Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84
Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr İnternet adresi: www.shgm.gov.tr

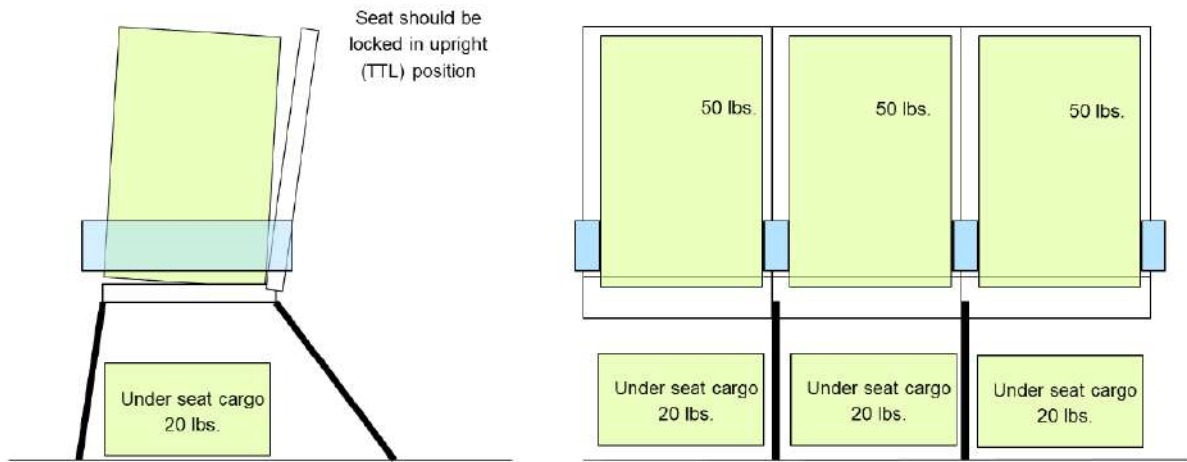
Bilgi için: Ali Osman YAMAN
Müdür V.
Telefon No: (312) 203 61 77

EK-1

KOLTUKLAR ÜZERİNE YÜKLENEN KARGO ÖRNEKLERİ

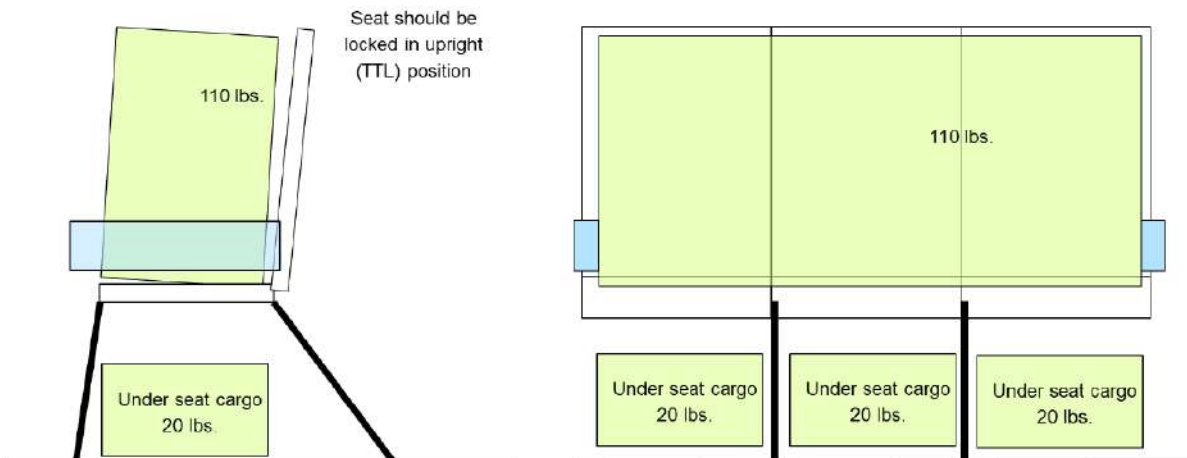
Maksimum 3 kutu (koltuk başına 1 kutu) için koltukta kargo taşıma limiti= 22,5 kg (50 lbs)

Maksimum kargo yüksekliği koltuk sırtlığının üst kısmından daha yüksek olmamalı

Maksimum 1 kutu (3 koltuk başına 1 kutu) için koltukta kargo taşıma limiti= 50 kg (110 lbs)

Maksimum kargo yüksekliği koltuk sırtlığının üst kısmından daha yüksek olmamalı

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼Đ¼
UçuŖ Operasyon Daire BaŖkanlıĐı

EK-2

KARGO Y¼KLEME VE BOŖALTMA İÇİN ÖNERİLEN PROSED¼RLER

AŖaĐıda önerilen prosed¼r bir örnektir. Önerilen yükleme/boŖaltma sırası, uçak tipine bağlıdır.

Y¼kleme sırası:

- İlk olarak, alt ön kargo bölmesini yükleyin
- Ardından, kabin bölümünü önden arkaya yükleyin
- Son olarak, alt merkez/arka kargo bölmelerini (kanadın arka alt bölmesi) yükleyin

BoŖaltma sırası:

- Y¼kleme sırasının tersi